

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 23. mai 2016
(OR. fr)

9101/16

COAFR 136
CFSP/PESC 402
RELEX 410
COHOM 52

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	23. mai 2016
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	8890/16
Teema:	Kongo Demokraatlik Vabariik – Nõukogu järelused (23. mai 2016)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused Kongo Demokraatliku Vabariigi kohta, mis võeti vastu nõukogu 3466. istungil 23. mail 2016.

Nõukogu järeldused Kongo Demokraatliku Vabariigi kohta

1. Mõned kuud enne valimisi on Kongo Demokraatlik Vabariik (KDV) jõudnud oma ajaloo teelahkmele ning tema ees seisvad arvukad probleemid valmistavad Euroopa Liidule (EL) sügavat muret. Käesoleva aasta 30. märtsil ühehäälselt vastu võetud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 2277 rõhutatakse Kongo ametivõimude põhivastutust valimiste ettevalmistamisel ja korraldamisel, järgides põhiseaduse asjakohaseid sätteid. EL kutsub Kongo valitsust ja kõiki muid asjaomaseid pooli, eelkõige sõltumatut riiklikku valimiskomisjoni üles looma kiiresti tingimused, mis on vajalikud vabade, läbipaistvate, kaasavate ja rahumeelsete valimiste, eeskätt presidendi- ja parlamendivalimiste toimumiseks. EL on seisukohal, et üksnes põhiseaduse kohaselt legitiimne ja demokraatlikult valitud valitsus saab tagada stabiilsuse ja ühendada kõik riigi aktiivsed jõud, mis on hädavajalik selleks, et kindlustada viimastel aastatel saavutatud oluline edasimineku ning lahendada allesjäänud arvukad julgeoleku-, humanitaar-, valitsemise ja arenguprobleemid. Võttes teadmiseks konstitutsioonikohtu 11. mai 2016. aasta otsuse, rõhutab EL, et demokraatliku valitsuse legitiimsus põhineb ausatel ja põhiseaduses ette nähtud tähtajaks korraldatud valimistel, et valimiste korraldamise eest vastutab valitsus ning et selguse puudumine selles osas on praegu oluliseks ebastabiilsuse teguriks riigis.

2. EL kutsub Kongo ametivõime üles valimisprotsess võimalikult kiiresti konkreetsete etappide kaupa taaskäivitama. Vastavalt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonile 2277 kustub EL sõltumatut riiklikku valimiskomisjoni üles tegema võimalikult kiiresti teatavaks läbivaadatud ajakava ja erinevate poliitiliste osalejate võimalused oma seisukoha esitamiseks. EL palub KDV valitsusel kiiresti koostada valimiste rahastamise kava ning ajakohastada valimisnimekirjad. Ainult valitsuse selge pühendumine nii poliitilises kui rahalises plaanis lubab ELil anda oma toetust, eeskätt valimisprotsessile. Sellega seoses rõhutab EL ÜRO KDV stabiliseerimismissiooni (MONUSCO) olulist rolli vahendajana ning tehnilise abi ja logistilise toe pakkujana. EL tervitab ÜRO peasekretäri eriesindaja Maman Sidikou tööd.

3. Praeguses tupikseisus ja suurenevate pingete olukorras rõhutab EL, et kiiremas korras on vaja alustada lühikest ja konkreetset poliitilist dialoogi kõikide esindatud poliitiliste osalejate vahel, et jõuda kiiresti konsensusele selge tegevuskava suhtes, tuginedes sõltumatu riikliku valimiskomisjoni poolt esitatavale ajakavale ja usaldusväärsetele rahastamisvajadustele ning austades põhiseadust, eelkõige presidendivalimiste korraldamisel. Sellega seoses toetab EL täielikult ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2277 ning demokraatia, valimiste ja valitsemise Aafrika harta põhimõtteid. Selles raamistikus ning tehes tihedat koostööd piirkondlike ja rahvusvaheliste partneritega, toetab EL Aafrika Liidu vahendaja Edem Kodjo missiooni, mida toetab ÜRO, tõeliselt usaldusväärse, konstruktiivse ja kaasava dialoogi pidamiseks, ning kutsub kõiki Kongo osalevaid pooli üles temaga täiel määral koostööd tegema.

4. Üleskutsega poliitiliseks dialoogiks peab tingimata kaasnema igäühe õigus ennast vabalt väljendada. EL väljendab muret seoses poliitilise arutelu piirangutega KDVs, millest annavad tunnistust hiljutised sündmused eelkõige Lubumbashis, Gomas ja Kinshasas. Pidades silmas teateid aina arvukamatest tagakiusamistest ja ähvardustest poliitikute, meediatöötajate ja kodanikuühiskonna liikmete, sealhulgas inimõiguste kaitsjate suhtes, tuletab EL meelde, et praegusel valimiste-eelsel perioodil on inimõiguste, eeskätt kodanikuvabaduste austamine ja avatud poliitilise ruumi säilitamine väga olulise tähtsusega ning tõelise ja usaldusväärse dialoogi toimumise eeltingimus. Seda arvestades peab EL väga oluliseks MONUSCO ülesannet dokumenteerida inimõiguste rikkumised ja anda nende kohta aru, kohaldades ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2277, ning tervitab KDVs asuva ÜRO ühise inimõiguste büroo tähtsat tööd. EL rõhutab, kui oluline on KDV valitsuse jaoks täita selles valdkonnas võetud kohustusi vastavalt põhiseadusele ja KDV poolt ratifitseeritud lepingutele, sealhulgas rahvusvahelistele inimõiguste konventsioonidele ja Cotonou lepingule. Sellega seoses soovib EL intensiivistada oma dialoogi KDV valitsusega.

EL tuletab meelde kõikide osalejate, sealhulgas justiits- ja julgeolekuküsimuste eest vastutavate institutsioonide töötajate individuaalset vastutust järgida oma tegevuses rangelt õigusriigi põhimõtteid ja inimõigusi ning kanda vastupidisel juhul vastutust tagajärgede eest.

5. KDV idaosa julgeolekuolukord on endiselt ebakindel, mis toob kaasa inimeste ümberasumise ja märkimisväärsed humanitaarabi vajadused. EL mõistab kindlalt hukka relvastatud rühmituste jätkuvad rünnakud ja äärmusliku vägivalla elanikkonna vastu, eelkõige Beni piirkonnas, ning kutsub KDV relvajõudusid üles tagama MONUSCO toetusel kodanikuühiskonna kaitse.

EL mõistab hukka kõik vägivallavormid, sealhulgas riigis ikka veel levinud seksuaalse vägivalla, samuti lapssõdurite värbamise ja kasutamise relvastatud rühmituste poolt. EL kutsub Kongo ametivõime üles jätkama aktiivselt oma jõupingutusi nende kuritegude lõpetamiseks.

6. EL kutsub üles tõhusalt taasalustama KDV relvajõudude ja MONUSCO ühisoperatsioone, et neutraliseerida Rwanda demokraatlikud vabastusjõud, Allied Democratic Forces (ADF) ja muud relvastatud rühmitused. Konflikti sügavate põhjuste lahendamiseks ning riigi idaosa ja laiemalt kogu Ida-Aafrika järvede piirkonna püsivaks stabiliseerimiseks on vaja, et kõik 2013. aasta veebruaris Addis Abeba raamlepingule alla kirjutanud riigid täidaksid oma võetud kohustusi. Sellega seoses kutsub EL ametivõime üles võitlema riigi loodusvarade ebaseadusliku kasutamise vastu. Samuti kutsub EL üles suurendama jõupingutusi raamlepingu rakendamiseks ja tervitab ÜRO peasekretäri Ida-Aafrika järvede piirkonna erisaadiku Saïd Djinniti tegevust.

7. EL on Ida-Aafrika järvede piirkonna oluline partner; koos oma liikmesriikidega on EL teinud KDVs märkimisväärsed jõupingutusi, olles viimase kahe aasta jooksul investeerinud ligikaudu 10 miljardit eurot rahu säilitamise, humanitaarabi ja arengu heaks.